

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247907

การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน
ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นิตฉัตร สุขวุฒิไชย

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตุลาคม 2553

๐๐๐๒๕๑๕๓๕

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247907

การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน
ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พิศจิตรา สุขวุฒิไชย

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตุลาคม 2553

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สุกัญญา นิมานันท์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ เป็นอย่างดี ตลอดจนแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ และประสบการณ์ ในการศึกษาระดับปริญญาโท

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร. กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ และ ผศ.ดร. หนูม้วน ร่มแก้ว คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข วิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ ผศ. พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์ และ อาจารย์สุนันชัย ออนตระไคร้ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย รวมถึง อาจารย์ สาโรจน์ สอาดเอี่ยม ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และให้ความอนุเคราะห์ ในการทดลองใช้เครื่องมือ และขอขอบคุณ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณรุ่งอรุณ ต๊ะต่องใจ เจ้าหน้าที่หน่วยศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และขอขอบคุณนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2553 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขอบคุณเพื่อนและพี่ๆ รหัส 48 สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่มอบความเป็นเพื่อนที่ดี คอยให้คำแนะนำและเป็นที่ยกย่องร่วมทุกข์สุขตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุรีย์ คุณแม่ดวงเพ็ญ สุขวุฒิชัย ผู้ที่มอบการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษาเป็นอย่างดี ใ้ลูกตลอดมา รวมถึงเครือญาติพี่น้อง ที่คอยให้การสนับสนุน ช่วยเหลือให้กำลังใจ และเป็นแรงผลักดัน แก่ผู้วิจัยเสมอมา

พิศจิตรา สุขวุฒิชัย

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการเรียนการสอน ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้เขียน	นางสาวพิศจิตรรา สุขวุฒิไชย
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร. สุกัญญา นิมนันท์

บทคัดย่อ

247907

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ กลุ่มศึกษาที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2553 จำนวนทั้งหมด 241 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 219 คน (ร้อยละ 90.87) ส่งคืนแบบสอบถาม
2. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูส่วนใหญ่ มีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน กล่าวคือ นักศึกษาร้อยละ 91.32 มีการประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็นโปรแกรมสำนักงาน และร้อยละ 86.30 มีการประยุกต์ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ และร้อยละ 82.19 มีการประยุกต์ใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ World Wide Web ในการวางแผนการเรียนการสอน
3. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูร้อยละ 62.56 มีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับปานกลาง
4. ปัญหาและอุปสรรคในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน คือ สภาพชั้นเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน (ร้อยละ 51.60) และโรงเรียนขาดความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ร้อยละ 44.75)

Thesis Title	Integration of Information and Communication Technology in Instruction of Student Teachers, Faculty of Education, Chiang Mai University
Author	Miss Pitjithra Sukhawuttichai
Degree	Master of Education (Educational Technology)
Thesis Advisor	Lect . Dr. Sukanya Nimanandh

ABSTRACT

247907

The purpose of this research was to analyze the integration of information and communication technology in instruction of student teachers, faculty of education, Chiang Mai University. The target group was 241 student teachers enrolled in the academic year 2010. The instrument used in this research was questionnaire. The data were analyzed and the results indicated that :

1. 219 student teachers (90.87%) returned the questionnaire.
2. Most of the student teachers integrated information and communication technology in their instruction, that is, 91.32% of them implemented the computer software by using the microsoft office, 86.30% implemented the computer hardware devices by using computer, and 82.19% implemented the internet system by using world wide web while working on their lesson plans.
3. 62.56% of the student teachers integrated information and communication technology in instruction at the medium level.
4. The problems and obstacles concerning integration information and communication technology in instruction included inadequate classroom settings for the use of information and communication technology in instruction (51.60%), and the lack of information and communication technology software and hardware in schools (44.75%).

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
1. เทคโนโลยีสารสนเทศ	6
1.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ	6
1.2 ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ	9
1.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความล้มเหลวในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้	12
2. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication Technology ; ICT)	13
2.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)	13
2.2 การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา	15
2.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบูรณาการวิชา	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4 ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	19
2.5 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนรู้	21
2.6 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้	22
2.7 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน	31
2.8 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานด้านการฝึกอบรมและการศึกษา	32
3. จุดมุ่งหมายของการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการเรียนการสอนในประเทศไทย	33
3.1 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยพัฒนาการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	35
4. แผนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา	36
5. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2545 – 2549	38
6. นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของประเทศไทย	40
7. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2547-2549)	43
8. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย (พ.ศ.2552-2556)	49
9. กระบวนวิชา 100300 สื่อการเรียนการสอน	53
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
กลุ่มศึกษา	63
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	64
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	90
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	91
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	93
ภาคผนวก ค แบบประเมินแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย	98
ภาคผนวก ง แบบสอบถามใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	101
ประวัติผู้เขียน	105

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงข้อเสนอแนะและการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม	65
2 แสดงข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและการปรับปรุงแก้ไข	67
3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัด	70
4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามโรงเรียนที่นักศึกษาศึกษาปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	71
5 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายวิชาที่รับผิดชอบสอน	73
6 แสดงร้อยละของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน	74
7 แสดงจำนวนของระดับการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	75
8 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	76